

Toegankelijkheid van Geestelijke Gezondheidszorg in Verschillende Regio's in Nederland.

Uit de data van zorgkaartnederland.nl blijkt dat er in totaal 5.233 specialisten in de geestelijke gezondheidszorg zijn in Nederland. Dit zijn 2.992 psychologen, 712 psychotherapeuten en 1.529 psychiaters verspreid over alle 12 provincies en 537 steden en dorpen. Noord-Holland heeft de meeste specialisten, met een totaal van 1.145 (585 psychologen, 203 psychotherapeuten en 357 psychiaters). Zeeland heeft de minste, met in totaal 45 specialisten (37 psychologen, 2 psychotherapeuten en 6 psychiaters). Amsterdam is de stad met de meeste specialisten, in totaal 520 (261 psychologen, 87 psychotherapeuten en 172 psychiaters). Veel steden hebben echter maar één specialist in geestelijke gezondheidszorg.

Uit de data blijkt dat er meer vrouwelijke specialisten zijn, in totaal 3.679, vergeleken met 1.539 mannelijke specialisten. Er zijn meer vrouwelijke psychologen en psychotherapeuten, maar meer mannelijke psychiaters in Nederland.

Volgens een onderzoek van trimbos.nl, uitgevoerd van 2007-2009 tot 2019-2022, heeft bijna de helft (48%) van de Nederlandse volwassenen ooit in hun leven een psychische aandoening gehad, en één op de vier (26%) had een psychische aandoening in de 12 maanden voor het interview. Uit een onderzoek dat cbs.nl in 2022 uitbracht, blijkt dat 18% van de jongeren in de leeftijd van 12-24 jaar in 2021 last had van psychische problemen, een stijging van respectievelijk 7,1% en 7,3% ten opzichte van 2020 en 2019.

Aangezien ongeveer 44% van de huidige 17,7 miljoen Nederlanders kampt met psychische problemen, komt dit neer op ongeveer 7,7 miljoen personen. Met 5.233 specialisten in de geestelijke gezondheidszorg zou elke specialist ongeveer 1.470 patiënten moeten behandelen. Niet alle specialisten in de geestelijke gezondheidszorg staan echter vermeld op zorgkaartnederland.nl, dus het werkelijke aantal patiënten per specialist ligt waarschijnlijk lager. Zelfs als het aantal specialisten zou worden verdubbeld tot 10.466, zou elke specialist nog steeds ongeveer 735 patiënten moeten behandelen.

Concluderend kan worden gesteld dat de toegankelijkheid en beschikbaarheid van specialisten in de geestelijke gezondheidszorg aanzienlijk is in alle 12 provincies en bijna heel Nederland bereikt. Omdat de zorgverzekering veel geestelijke gezondheidszorg dekt, verbetert dit de beschikbaarheid van en toegang tot behandeling. Echter, als bijna de helft van de Nederlandse bevolking lijdt aan psychische problemen (een aantal dat jaarlijks lijkt toe te nemen), zijn er duidelijk niet genoeg specialisten om alle patiënten effectief te behandelen. Wachtlijsten voor de eerste intake-afspraak kunnen variëren van 3 tot 8 weken of langer, afhankelijk van de ernst van de problemen en of de specialist gedekt wordt door de zorgverzekering, wat duidt op een tekort aan beschikbare specialisten.

[Bronnen: Trimbos Institute, CBS]

<https://cijfers.trimbos.nl/nemesis/kerncijfers-psychische-aandoeningen/voorkomen-psychische-aandoeningen/#12maands>

<https://www.cbs.nl/en-gb/news/2022/22/mental-health-has-worsened-among-young-people>